7 Lesistość

Podstawowymi przepisami prawnymi regulującymi zagadnienia gospodarki leśnej są:

- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach, (Dz. U. z 2000 r. nr 56, poz. 679 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesień (Dz U. nr 73, poz. 764 z późniejszymi zmianami);
- rozporządzenie Rady Wspólnot Europejskich Nr 2080/92 EWG.

7.1 Charakterystyka stanu istniejącego z podziałem na lasy państwowe i prywatne

Lasy i grunty leśne zajmują 34.5% ogólnej powierzchni powiatu i wskaźnik ten jest wyższy od przeciętnej lesistości województwa świętokrzyskiego wynoszącej 26,8% i kraju – 28,3% (średnia europejska wynosi 32%, dla Unii Europejskiej 42%).
Powierzchnia lasów i gruntów leśnych w powiecie wynosi 78 614 ha, w tym lasy stanowiące własność Skarbu Państwa – 61 691 ha i stanowią 78,5% całej powierzchni leśnej, zarządzane są przez jednostkę organizacyjną „Lasy Państwowe" i nadzorowane przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Radomiu. Niestety obserwuje się nikły procent dolesiania gruntów w powiecie kieleckim, gdyż w roku 2000 powierzchnia lasów należących do Skarbu Państwa wynosiła 60 833 ha. Na przestrzeni 2 lat powierzchnia terenów zalesionych zwiększyła się o 858 ha, co stanowi tylko 1,1% całej powierzchni leśnej.
Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa obejmują powierzchnię 16 923 ha i stanowią 21,5% całej powierzchni leśnej. Właścicielami tych lasów są głównie osoby prywatne oraz wspólnoty gruntowo-leśne i spółdzielnie produkcyjne.

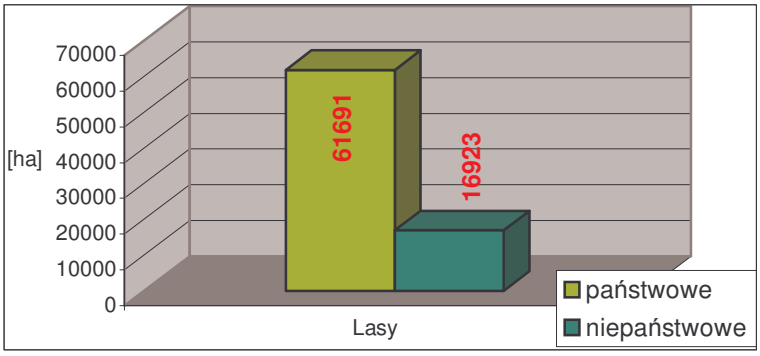

Lasy odgrywają wiodącą rolę w strukturze przyrodniczej powiatu. Są, bowiem najważniejszym ogniwem wiążącym główne komponenty środowiska, tworząc węzły ekologiczne o wybitnych walorach przyrodniczych oraz leśne korytarze ekologiczne, umożliwiające rozprzestrzenianie się gatunków. Odgrywają również rolę ważnego składnika w całym regionie świętokrzyskim, najcenniejszych przyrodniczo ekosystemów.
Obszary leśne spełniają różnego rodzaju funkcje tj. zapewniają barierę ochronną pozostałym komponentom przyrody, stanowią źródło surowców dla wielu gałęzi przemysłu, są cennym walorem dla turystyki.
Głównym walorem lasów powiatu kieleckiego są cenne pod względem siedliskowym i przyrodniczym struktury drzewostanów, które zachowały w wielu miejscach charakter naturalnych zbiorowisk leśnych. Świadczy o tym trwałość na właściwych siedliskach wielu cennych gatunków drzew tj.: modrzewia polskiego, buka zwyczajnego, cisa pospolitego, jodły pospolitej oraz rzadkich gatunków flory wyżynnej i górskiej. Dużym zagrożeniem dla tych drzewostanów jest m.in. zanieczyszczenie powietrza wód i gleb przez rozwijający się

w minionych latach na tym terenie przemysł. Dziś można zauważyć tego skutki jako osłabienie naturalnej odporności drzewostanów przed czynnikami chorobotwórczymi oraz nasilenie zachorowalności drzewostanów.
Na terenach leśnych nie należących do Skarbu Państwa dodatkowym czynnikiem zagrożeniowym jest duże rozdrobnienie kompleksów leśnych, które miejscami powoduje przerwanie ciągłości naturalnych ekosystemów leśnych i ograniczenie liczby nisz ekologicznych, będących ostoją dla dziko żyjącej fauny.

Główne zagrożenia i problemy w zakresie lesistości

- Zbyt duże rozdrobnienie kompleksów leśnych, powodujące przerwanie ciągłości naturalnych ekosystemów leśnych i ograniczenie liczby nisz ekologicznych, będących ostoją dla dziko żyjącej fauny.
- Uszkodzenia drzewostanów oraz słaba ich kondycja zdrowotna, będąca skutkiem oddziaływania zanieczyszczonego powietrza gazami, pyłami przemysłowymi.
- Duże zagrożenie pożarowe, nasilające się szczególnie podczas ostatnio występujących upałów w miesiącach letnich i panującą w tym okresie suszą.
- Niedostateczne wykonywanie prac pielęgnacyjnych zabiegów pielęgnacyjnych.
- Nikły procent i słabe tempo zalesień i zadrzewień śródpolnych.
- Wciąż powstające nowe „dzikie wysypiska" śmieci oraz słabe tempo likwidacji już istniejących.
- Kradzieże drewna.
- Niewystarczająca ilość infrastruktury turystycznej i komunalnej w sąsiedztwie lasów.
- Brak odpowiedniego dostosowania lasów dla rozwoju turystyki i agroturystyki.

Działania na rzecz poprawy stanu terenów leśnych

Działania na rzecz poprawy stanu terenów leśnych w powiecie kieleckim oparte zostały głównie na **„Wojewódzkim programie zwiększania lesistości na lata 2000-2020**".

Program ten ustalił 14 gmin województwa świętokrzyskiego, z których 5 należy do powiatu kieleckiego. Pod uwagę wzięto następujące kryteria: udział gleb najsłabszych, rzeźba terenu, potrzeby ochrony wód podziemnych, zagrożenia erozją wodną, niska lesistość, deficyt wody, obszary chronione, zlewnie chronione, obszary rekreacyjne, zagrożenia warunków życia ludności.
Jako gminy powiatu kieleckiego o wysokich preferencjach zalesieniowych wytypowano: Chęciny, Daleszyce, Morawica, Piekoszów, Raków.

Aktualizacja w 2003 r. Krajowego Programu Zwiększania Lesistości wskazuje do zalesienia 43 gminy województwa świętokrzyskiego, w tym 7 należących do powiatu kieleckiego - są to tereny wiejskie gmin: Chęciny, Łopuszno, Piekoszów, Raków, Łagów, Nowa Słupia i Bodzentyn.

Działaniami na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego jest także racjonalne użytkowanie zasobów leśnych, które zapewni **trwale zrównoważona wielofunkcyjna gospodarka leśna,** uwzględniająca:

- Wzrost ilościowy i jakościowy zasobów leśnych;
- Zachowanie lasów i korzystnego ich wpływu na warunki życia ludzi oraz na równowagę przyrodniczą;
- Ochronę różnorodności biologicznej środowiska leśnego;
- Szczególną ochronę lasów, które stanowią naturalne fragmenty rodzimej przyrody, chronią środowisko przyrodnicze, pełnią funkcje krajobrazowe, glebochronne i wodochronne, chronią tereny narażone na zanieczyszczenie i uszkodzenie, służą potrzebom naukowym;
- Produkcję drewna oraz innych surowców i produktów, na zasadzie racjonalnej gospodarki;

- Rozwój społecznych funkcji lasów z równoczesnym równoważeniem ich funkcjami ekologicznymi.

Działania priorytetowe

Aby osiągnąć ww. cele wymagane jest zrealizowanie następujących działań priorytetowych:

- Zwiększenie lesistości na terenie powiatu zgodnie z wojewódzkim programem jej zwiększania (2003-2010 i w dalszej perspektywie).
- Ujęcie granicy polno-leśnej, określonej w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w nowej edycji planów zagospodarowania przestrzennego (lata 2003-2004).
- Wspomaganie działań wynikających z planów urządzenia lasów wszystkich form własności jak m.in.:
  - powiększanie zasobów leśnych w wyniku przebudowy drzewostanów jednogatunkowych na mieszane oraz droga zabiegów biomelioracyjnych - działania ciągłe,
  - powiększania różnorodności biologicznej w lasach na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym, m.in. poprzez wprowadzanie gatunków rodzimych, przebudowe monokultur itp. - działania ciągłe.
- Kontynuowanie programu przebudowy drzewostanów zmienionych lub silnie uszkodzonych przez zanieczyszczenia powietrza (lata 2003-2006).
- Utrzymanie wielofunkcyjności lasów i wzmożenie ich korzystnego oddziaływania na środowisko (zwiększenie funkcji glebochronnej, wodochronnej i klimatotwórczej).
- Dostosowanie lasów i leśnictwa, w większym niż dotychczas zakresie, do wypełniania zróżnicowanych funkcji społecznych (np. turystycznych).
- Poprawy stanu i produkcyjności lasów prywatnych.
- Podnoszenia świadomości społeczeństwa (w tym pracowników leśnictwa) w zakresie celów i korzyści płynących z trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej.
- Powszechną i ciągłą ochronę lasów przed wyłączeniem z użytkowania leśnego (zagospodarowanie lasów na cele nieleśne w planach miejscowych może być dokonane tylko w uzasadnionych przypadkach i przy braku innych rozwiązań przestrzennych) – działania ciągłe.
- Systematyczne porządkowanie ewidencji gruntów pod kątem pełnego uwzględnienia gruntów zalesionych - działania ciągłe.
- Zapewnienie właściwego nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa (lata 2003-2010).

W załączonej tabeli przedstawiono zagrożenia i problemy związane z terenami leśnymi w poszczególnych gminach oraz działania na rzecz ochrony terenów leśnych i poprawy ich stanu.

7.2 Wskazanie terenów pod zalesienie.

Wdrożenie **programu zalesień w powiecie kieleckim** powinno być poprzedzone opracowaniem przez poszczególne gminy, szczegółowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych do zalesienia. Opracowanie powinno wskazywać tereny przeznaczone pod zalesienie materiałem nasadzeniowym rodzimych gatunków, ze wskazaniem na wielogatunkowość drzewostanów.

Zgodnie z „Programem ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego" przewidywana powierzchnia gruntów prywatnych do zalesienia w powiecie kieleckim wynosi 13 866 ha i zaplanowana została na lata 2001-2020.

Tabela 7.1 *Zagrożenia i problemy oraz działania na rzecz ochrony terenów leśnych i poprawy ich stanu*

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia				Zakazy i ograniczenia	Zagrożenia i problemy	Działania na rzecz ochrony terenów leśnych i poprawy ich stanu
		gminy	lasy					
			państwowe	niepaństwowe	ogółem			
		km^2	ha	ha	ha			
1.	**Gmina Bieliny**	88	1935	748	2683		Niski udział powierzchni leśnej. Nikłe tempo dolesiania gruntów. Brak systemowych rozwiązań w gospodarce ściekowej, gospodarce odpadami i ciepłownictwie.	Wdrażanie prywatnych gruntów pod zalesianie. Edukacja ekologiczna. Intensyfikacja zalesień i zadrzewień śródpolnych. Objęcie wszystkich lasów prywatnych statusem lasów ochronnych. Przystosowanie kompleksów leśnych do pełnienia funkcji turystyczno-rekreacyjnej. Likwidacja dzikich wysypisk śmieci. Pełne uporządkowanie spraw dot. gospodarki odpadami stałymi.
2.	**Miasto i gmina Bodzentyn**	161	7153	189	7342		Niski udział powierzchni leśnej. Nikłe tempo dolesiania gruntów.	Objęcie ochroną różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych. Wprowadzanie dolesień na gruntach o niskiej bonitacji, terenach wododziałów. Tworzenie nowych pasm zadrzewień wzdłuż potoków i cieków wodnych. Edukacja ekologiczna. Likwidacja dzikich wysypisk śmieci oraz racjonalizacja gospodarki odpadami.
3.	**Miasto i gmina Chęciny**	128	1337	1410	2747		Uszkodzenia przemysłowe drzewostanów. Trwałe przekształcenia i degradacja powierzchni terenu poprzez górnictwo odkrywkowe. Słaby stan zdrowotny drzewostanów. Trudne warunki glebowe. Powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci. Niewłaściwe stosowanie środków chemicznych do zwalczania szkodników. Niewłaściwe używanie nawozów mineralnych przez rolników.	Objęcie ochroną obszarów leśnych na wododziałach, na obszarze GZWP oraz uznanie ich za wodochronne. Wprowadzanie dolesień na gruntach o niskiej bonitacji, terenach wododziałów. Tworzenie nowych pasm zadrzewień wzdłuż potoków i cieków wodnych. Edukacja ekologiczna. Likwidacja dzikich wysypisk śmieci oraz racjonalizacja gospodarki odpadami.

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia				Zakazy i ograniczenia	Zagrożenia i problemy	Działania na rzecz ochrony terenów leśnych i poprawy ich stanu
		gminy	lasy					
			państwowe	niepaństwowe	ogółem			
		km^2	ha	ha	ha			
4.	**Miasto i gmina Chmielnik**	143	1422	1125	2547	Zakaz zabudowy terenów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa.	Niski udział powierzchni leśnej.Nikłe tempo dolesiania gruntów.Duże rozdrobnienie kompleksów leśnych.Nawożenie ściekami użytków rolnych.Brak systemowych rozwiązań w gospodarce ściekowej, gospodarce odpadami.Brak należytej kontroli nad ruchem turystycznym i rozwojem rekreacji.Brak wskazań dla rozwoju budownictwa letniskowego.	Opracowanie Inwentaryzacji Przyrodniczej.Intensyfikacja zalesień i zadrzewień.Dążenie do utworzenia zwartych kompleksów leśnych.Rozwój rolnictwa ekologicznego.Likwidacja dzikich wysypisk śmieci.Tworzenie nowych pasm zadrzewień wzdłużpotoków i cieków wodnych.Edukacja ekologiczna.
5.	**Gmina Daleszyce**	222	11282	1536	12818	Na obszarze lasów ochronnych obowiązuje: -Ograniczenie pozyskiwania drewna. -Ograniczenie udostępniania terenów leśnych dla turystyki i rekreacji.	Brak wskazań dla rozwoju budownictwa letniskowego i jego słaba estetyka. Masowa i narastająca penetracja turystyczna. Uszkodzenia przemysłowe drzewostanów. Nadmierne pozyskiwanie runa leśnego. Brak wyznaczonych terenów do zalesienia. Nie zgłoszenie potrzeb zalesieniowych do "Wojewódzkiego programu zwiększania lesistości".	Objęcie ok. 800 ha lasów państwowych statusem lasów ochronnych. Rozbudowa bazy wypoczynkowej. Edukacja ekologiczna.
6.	**Gmina Górno**	83	810	172	982		Niski udział powierzchni leśnej. Duże rozdrobnienie kompleksów leśnych.	Wprowadzanie dolesień na gruntach o niskiej bonitacji.
7.	**Gmina Łagów**	113	2746	433	3179		Gmina nie posiada opracowanych: - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. - Strategii zrównoważonego rozwoju gminy.	Należy opracować: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Strategię zrównoważonego rozwoju gminy.

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia				Zakazy i ograniczenia	Zagrożenia i problemy	Działania na rzecz ochrony terenów leśnych i poprawy ich stanu
		gminy	lasy					
			państwowe	niepaństwowe	ogółem			
		km^2	ha	ha	ha			
8.	**Gmina Łopuszno**	177	6073	1337	7410		Pogarszanie się bilansu wód powierzchniowych w zlewniach Pilicy i Nidy.Brak właściwych zabiegów pielęgnacyjnych i odnowień leśnych.Rabunkowe pozyskiwanie grubizny.Sezonowe zagrożenie pożarowe.	Poprawa bilansu wód powierzchniowych.Wprowadzanie dolesień na gruntach o niskiej bonitacji.Dążenie do renaturalizacji struktury gatunkowej drzewostanów.Wyłączenie z zabudowy terenów leśnych.Dalsze zwiększanie funkcji ochronnej lasów.Ochronę różnorodności biologicznej środowiska leśnego.Wdrażanie racjonalnej gospodarki leśnej.Ochrona przed odwadnianiem śródleśnych terenów błotnych, podmokłych oraz torfowisk.Racjonalne wyposażanie lasów w małą infrastrukturę turystyczną.
9.	**Gmina Masłów**	86	2660	587	3247		Uszkodzenia przemysłowe drzewostanów. Nieracjonalna gospodarka leśna w lasach państwowych. Powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci. Niski udział powierzchni leśnej.	Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej. Konserwacja dróg leśnych oraz urządzeń przeciwpożarowych. Cięcia sanitarne drzewostanu. Ograniczenie odpływu powierzchniowego wód. Wprowadzanie dolesień na gruntach o niskiej bonitacji oraz terenów wododziałów. Ochronę różnorodności biologicznej środowiska leśnego. Tworzenie nowych pasm zadrzewień wzdłuż potoków i cieków wodnych.
10.	**Gmina Miedziana Góra**	71	2739	277	3016	Na obszarze lasów ochronnych obowiązuje: Wprowadzenie zakazu całkowitych zrębów.	Powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci. Niski udział powierzchni leśnej. Odkształcenia terenu w wyniku eksploatacji surowców mineralnych.	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci. Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej. Wprowadzanie dolesień na gruntach o niskiej bonitacji. Prowadzenie na bieżąco prac pielęgnacyjnych. Zwiększanie udziału drzewostanów bukowo-dębowych w miejsce dominującej sosny.

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia				Zakazy i ograniczenia	Zagrożenia i problemy	Działania na rzecz ochrony terenów leśnych i poprawy ich stanu
		gminy	lasy					
			państwowe	niepaństwowe	ogółem			
		km^2	ha	ha	ha			
11.	**Gmina Mniów**	90,5	1284	1245	2529	Zakaz całkowitej likwidacji istniejących na terenie gminy zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przywodnych.	Uszkodzenia przemysłowe drzewostanów.Nierównomierne rozmieszczenie przestrzenne większych kompleksów lasów państwowych.Powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci.Niski udział powierzchni leśnej.Duże rozproszenie kompleksów leśnych.Sezonowe zagrożenie pożarowe.	Wyznaczenie zgodnie z wymogami ustawy o lasach, terenów przeznaczonych pod zalesienia i wprowadzanie dolesień na gruntach o niskiej bonitacji.Wprowadzenie do ustaleń planów miejscowych zasad gospodarki leśnej przyjętych w planach urządzania lasów wraz z określeniem granicy lasów, w tym lasów ochronnych.Bezwzględna ochrona obszarów leśnych pełniących funkcję glebochronną, wodochronną i krajobrazową.Przywrócenie i trwałe zapewnienie funkcjonowania głównych korytarzy i ciągów ekologicznych (dolin rzecznych wraz z obszarami leśnymi).Tworzenia warunków przestrzennych do zapewnienia lasom skutecznej ochrony p.poż. Przeciwdziałanie zaśmiecaniu lasów.Eliminowanie kolizji funkcji leśnej z innymi funkcjami terenów.Dążenie do wyrównywania linii brzegowej lasów w celu zyskania bardziej zwartych kompleksów.
12.	**Gmina Morawica**	141	2333	1386	3719		Brak należytej kontroli nad ruchem turystycznym. Słaba baza turystyczna. Niewłaściwe używanie nawozów mineralnych i pestycydów przez rolników. Sezonowe zagrożenie pożarowe.	Dalsza rozbudowa bazy rekreacyjno-wypoczynkowej. Prowadzenie umiarkowanej eksploatacji zasobów leśnych. Prowadzenie na bieżąco prac pielęgnacyjnych. Intensyfikacja zalesień i zadrzewień. Dążenie do utrzymania i dalszego rozwoju istniejących lasów. Edukacja ekologiczna.

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia				Zakazy i ograniczenia	Zagrożenia i problemy	Działania na rzecz ochrony terenów leśnych i poprawy ich stanu
		gminy	lasy					
			państwowe	niepaństwowe	ogółem			
		km^2	ha	ha	ha			
13.	**Gmina Nowa Słupia**	86	2262	156	2418	Na obszarze lasów ochronnych obowiązuje: Ograniczenie pozyskiwania drewna. Ograniczenie udostępniania terenów leśnych dla turystyki i rekreacji.	Niska świadomość ekologiczna. Szkodliwe oddziaływanie zanieczyszczonego powietrza. Brak pełnej skuteczności działań w zakresie ochrony środowiska. Nieskuteczna egzekucja prawa w dziedzinie utrzymania czystości. Ograniczenie prac pielęgnacyjnych i ochronnych. Rabunkowe pozyskiwanie grubizny. Sezonowe zagrożenie pożarowe.	Wprowadzanie dolesień na gruntach o niskiej bonitacji oraz terenów przy brzegach rzek i potoków. Zaliczenie terenów leśnych do grupy lasów ochronnych jako glebochronne.
14.	**Gmina Piekoszów**	102	313	1334	1647		Niski udział powierzchni leśnej.Brak objęcia terenów leśnych ochroną prawną.Ograniczenie prac pielęgnacyjnych i ochronnych.Niewłaściwa gospodarka leśna.Duże rozdrobnienie kompleksów leśnych.Powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci.	Objęcie ochroną obszarów leśnych i zespołów zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.Wprowadzanie dolesień i zadrzewień na gruntach o niskiej bonitacji z udziałem rodzimych gatunków drzew.Prowadzenie na bieżąco prac pielęgnacyjnych.Łączenie drobnych obszarów leśnych w duże masywy.Objęcie terenów przeznaczonych do zalesień ochroną przed zainwestowaniem urbanistycznym.
15.	**Gmina Pierzchnica**	100	1408	865	2273		Gmina nie posiada opracowanych: - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. - Strategii zrównoważonego rozwoju gminy.	Należy opracować: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Strategię zrównoważonego rozwoju gminy.
16.	**Gmina Raków**	195	6405	2634	9039		Powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci. Brak pełnej skuteczności działań w zakresie ochrony środowiska. Brak należytej kontroli nad ruchem turystycznym i rozwojem rekreacji. Słaba baza turystyczna.	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci. Intensyfikacja zalesień i zadrzewień. Budowa i zagospodarowanie parkingów leśnych. Rozbudowa bazy rekreacyjno-wypoczynkowej.

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia				Zakazy i ograniczenia	Zagrożenia i problemy	Działania na rzecz ochrony terenów leśnych i poprawy ich stanu
		gminy	lasy					
			państwowe	niepaństwowe	ogółem			
		km^2	ha	ha	ha			
17.	**Gmina Sitkówka - Nowiny**	46	1693	136	1829		Powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci. Silne przekształcenia antropogeniczne środkowej części gminy. Słaby stan zdrowotny drzewostanów. Brak inwentaryzacji przyrodniczej. Uszkodzenia przemysłowe drzewostanów.	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci. Skuteczna rekultywacja terenów zdegradowanych. Rekultywacja i zwiększenie powierzchni terenów zielonych na osiedlu Nowiny. Wyznaczenie terenów pod zalesienia oraz intensyfikacja zalesień i zadrzewień. Budowa i zagospodarowanie parkingów leśnych. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Ochrona terenów przyległych do lasów przed zainwestowaniem. Wykluczenie lokalizowania inwestycji wodochłonnych. Właściwe i nie zagrażające drzewostanom prowadzenie melioracji.
18.	**Gmina Strawczyn**	86	809	956	1765	Na obszarze lasów ochronnych obowiązuje:Ograniczenie pozyskiwania drewna.Ograniczenie udostępniania terenów leśnych dla turystyki i rekreacji.	Niewłaściwe stosowanie środków chemicznych do zwalczania szkodników.Niewłaściwe stosowanie nawozów sztucznych oraz środków chemicznych do ochrony roślin.Brak systemowych rozwiązań w gospodarce ściekowej, gospodarce odpadami.	Organizowanie szkoleń dot. właściwego stosowania środków ochrony roślin, nawozów sztucznych.Rozwój rolnictwa ekologicznego.Zaliczenie terenów leśnych do grupy lasów ochronnych jako glebochronne.Zaliczenie terenów leśnych do grupy lasów ochronnych jako wodochronne.Intensyfikacja zalesień i zadrzewień.Edukacja ekologiczna.Pełne egzekwowanie przepisów prawa w zakresie eksploatacji zasobów naturalnych.

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia				Zakazy i ograniczenia	Zagrożenia i problemy	Działania na rzecz ochrony terenów leśnych i poprawy ich stanu
		gminy	lasy					
			państwowe	niepaństwowe	ogółem			
		km^2	ha	ha	ha			
19.	**Gmina Zagnańsk**	124,4	7027	397	7424	Zakaz lokalizacji inwestycji przemysłowych, szkodzących ekosystemom leśnym. Rygorystyczne przestrzeganie warunków lokalizacji inwestycji.	Powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci. Brak pełnej skuteczności działań w zakresie ochrony środowiska. Brak należytej kontroli nad ruchem turystycznym i rozwojem rekreacji. Słaba baza turystyczna.	Prowadzenie na bieżąco prac pielęgnacyjnych. Intensyfikacja zalesień i zadrzewień. Zalesianie terenów gatunkami drzew o znaczeniu fitomelioracyjnym. Zwiększanie udziału powierzchni lasów ochronnych. Dążenie do poprawy struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanu. Rozwój rolnictwa ekologicznego. Likwidacja dzikich wysypisk śmieci oraz nie dopuszczenie do powstawania nowych. Zaliczenie terenów leśnych do grupy lasów ochronnych jako glebochronne. Zaliczenie terenów leśnych do grupy lasów ochronnych jako wodochronne. Pełne zharmonizowanie nowej zabudowy z otaczającym krajobrazem.
	Powiat kielecki	**2242,9**	**61691**	**16923**	**78614**			